

Xabar

O'ZBEKISTON POCHTA VA TELEKOMMUNIKATSIYALAR AGENTLIGI NASHRI

1992 yil martdan chiqa boshlagan

2001 yil, 16 fevral, juma № 7 (440)

Sotuvda narxi erkin

НАВОЙ САБОГИ

Республикамиз мустакиллигининг ўн йиллиги байрами килинадиган ушбу кутлуг йилда халқимиз фарҳу гурӯри бўлмиш ҳазрат Навоийнинг 560 йиллиги жойларда ўзгача бир шукух ва кутариниклик билан кенг нишонланди. Шундай тантаналардан бири Тошкент Алоқа колледжидаги бўлбўй ўтди.

«Алишер Навоий» ижодида миллий ифтихор туйгуси мавзуда ўтказилган ушбу анжуман-семинарда коллеж директори С. Акбаров, ўрта

максус касб-хунар таълими бошқармасининг услугият хонаси услубчиси Х. Тўлаганова, «Хабар» газетаси бош мухаррири Ш. Отабек ва бошқалар ўзларининг дил сўзларини изкор этдилар. Айниқса, коллеж талабаларининг ҳазрат Навоийга бағишланган кўрик-тандови тантана қатнашиларда зўр қизиқиш ўйғотди. Навоийнинг ўлmas, шоҳ батлари, кўй ва қўшилар янгради. Кахрамонларнинг сиймолари, айни чоғда ҳазратнинг нуро-

ний киёфаси тимсоли ҳам талабалар ижросида жонли гавдалантирилди.

Навоийни шарафлаш, руҳини шод этишга бағишланган ушбу тантана ҳазратнинг бокий меросига яқинлашиш ва уни кўнгил мулиқига айлантириш сари ташланган дадил бир кадам, ўзига хос, бетакор маънавият дарси ҳам бўлди. Шу боис анжуман йигилганларда катта таассурот қолдирди.

Ш. ЭРГАШ ўғли,
«Хабар» мухбiri

КОНФЕРЕНЦИЯ БЎЛИБ ЎТАДИ

«Коракалпок, Телеком» акционерлик жамиятида телекоммуникация соҳасида ўтган йилги иш якунлари ва 2001 йил вазифаларига бағишланган конференция ўтказилди. Йигилинни Кузатув Кенгаши раиси Х. Нигматов олиб борди. Анжуманда корхона бош директори Ў. Таженов маъруза килди.

Маърузачи коракалпогистоник алоқачилар учун ўтган йили омадли келганини кўйидагича баён килди. «Тарифлар даромади 103,7 фюзига удавланганини сабабли 121 млн. сўм фойда олинди. Ахолига кўрсатилган 443502,4 млн. сўмлик хизмат эса корхона узуммий фойдасининг 38,7 физини ташкил этади. Соҳага

янги технологиялар кирилтигани алоқа хизматининг яхшилашига олиб келди. Аммо ютуқларимиз билан биргаликда камчиликлар ва муаммолар ҳам йўқ эмас. Бизни дебитор қарздорлигни масаласи анча қийнавти. Шунга карамасдан 2001 йили янги-янги вазифаларни режа-лаштириб кўйдик. Уларни амалга ошириш учун астайдил бел боғлаганимиз».

Музокараларда «Коракалпок Телеком» АЖнинг Кўнғирот хамда Туртқўл филиаллари директорлари Н. Утесинов, А. Аминов ва бошқалар сўзга чиқишиди.

Конференцияда «Коракалпок Телеком» АЖ ва Коракалпогистон алоқа ходимлари бирлашган касаба уюшмаси кўмитаси раиси Т. Назаржонов, Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг ўринбосари Б. Панаевлар шиширок этиши.

Кўрсатилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул килинди.

К. ТўЛАГЕНОВ,
жамоатчи мухбiri
Коракалпогистон
Республикаси

КОРХОНА ҚАЙТА НОМЛАНАДИ

«Ўзбекистон почтаси» ДАКда почта алоқаси тизимида барча акциядорлик жамиятлari ва устав жамғармаларини бирлаштириш ўйли билан акциядорлик жамиятларини қайта ташкил этиш масаласи кўриб чиқида-диган бўлди. «Навоий почтаси» акциядорлик жамияти акциядорларининг навбатдан ташка-

ри узуммий йигилиши ана шу ма-салага бағишланди.

Кун тартибидаги масала юзасидан корхона Кузатув Кенгаши нинг раиси А. Ортиков ахборот берди.

Сўзга чиққанлар ва барча акциядорлар ўзбекистон Республикасининг «Почта алоқаси тўғрисида» ги Конунини амалга

ошириш учун ва Миллий опера-тор фаoliyatining юридик асосини таъминлаш мақсадида «Навоий почтаси» акциядорлик жамиятини «Ўзбекистон почтаси» давлат акциядорлик комплексиининг шўъба корхоналаридан бири сифатида қайта ташкил этиш учун овоз берди.

О. ХЎЖАЕВ,
Навоий вилояти

ОЛАМДА НИМА ГАП?

• ЯНГИЛИКЛАР • ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР

• Матбуотда «Мехнат ва ахолини ижтимоий муҳофаза килиш вазирлигига ташкил этиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони эълон килинди.

• Тошкентда «Таълим ва демократия - 2001 йил ри-

вожланиш ва ҳамкорлик» мавzuida ҳалқаро анжуман бўлбўй ўтди.

• Токикистонга Россия Фавкулодда вазиятлар вазирлиги томонидан Токикистон ва Афғонистон орлигига жойлашган афғон кочоклари учун инсонпарварлик ёрдами жўнатилиди. Ж. Бушнинг миллий хавфсиз-

• Кирғизистонда Президент Аскар Акавнинг инсон хуқуqlari ва эркинliklari бўйича прокурор назоратини кучайтириша ҳақидаги Фармони кучга кирди.

• АҚШ Президенти Жорж Буш Ироил билан Фаластин ўртасида тинчлик ўрнатиш борасида собиқ президент Билл Клинтон олга сурган таклифларни кўллаб-куватламайди. Ж. Бушнинг миллий хавфсиз-

лик масалалари бўйича ёрдамчиси Кондолиза Райшундай деди. Унинг айтишича, Ж. Буш ва музокараларда АҚШнинг камроқ ўрин тутиши ва жараён учун асосий жавобгарлик Ёсир Арофат ва Ариэл Шарон зиммасида бўлиши таравфориди.

• Араб давлатлари ташкиларини Иордания пойтахти Оммонда Яқин Шарк

можаросини тинч йўл билан ҳал қилишининг истиқболларини мухокама этидилар.

• Таиланднинг Шимолий теграларидан бирида Дания қироличаси Маргарет II га ҳамроҳлик килиб учуб бораётган вертолёт ҳалокатга учради. Вертолёт ичидаги тўрт киши жароҳатланди. Қироличанинг вертолёти шикастланмаган.

Такомиллашган телекоммуникация тизимлари ва жиҳозларини меъёрий ҳуҗжатлар ва жаҳон андозалари талаблари даражасида ўрнатиши, ишга тушириш ҳамда улардан фойдаланиш масаласи давлат алоқа инспекцияси (ДАИ) ходимларининг доимий диққат ётиборидадир.

Суратда: ДАИ телекоммуникация ходимлари (чапдан ўнга) Б. Полубеченко, Н. Каримов, С. Авганбоев, Ш. Холхўжаев ва Ў. Истроилорлар бўлим ишларини мухокама кильмодалар.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ суратга олган

• Талаб ва таклиф

СУКУТДАГИ РАДИОКАРНАЙЛАР

Фан, техника тараккиёти изчилини кирбек келган мустақил мамлакат ҳаётини матбуот ва оммавий ахборот воситаларисиз тасаввур килиш кийин. Жаҳонда юз бераётган воқеалар, ахборотларни мана шулар орқали билиб оламиш.

Аммо бозор иктисодиёти кийинчиликлари бу соҳа ходимларини ҳам хиддий синовдан ўтказмоқда... Коғоз ва бўёклар нархи ошган сари газеталар ҳам кимматлашиб кетаяти. Лекин...

Радио когозисиз ва масофасиз газета хисобланади. Бироқ Китоб туманида радиоларнинг ишлари талаб даражасида эмас! «Кашқадарё Телеком» шўъба корхонасининг Китоб филиали

(Давоми 2-бетдан.)

«ХАВАР»ДА ОБУНА ҒАВОМ ЭПМОҚДА

Бу ер Нуротанинг энг тепа жойи. Дарвозадан киравешида ўнг томондаги кичинка-кичинка хоначаларга кўзингиз тушади. Улар Мустакиллик даврида курилган. Илгари бу жойда хужралар бўлган экан. Хозир бу хоналар халқ хунармандилиги усталирига берилган. Мармар ётқизилган йўлакчанинг чап томонидаги машхур Чилустун москими. Тўрда дубулғасимон Кўкгумбаз. Унинг орқасида Нуротага хаёт багишловчи чашма. Чашма тепасида кабр. Бу ерда Нурота номи билан машхур шайх Абул Ҳасан Нурий ҳазратлари ётибди. 1993 йили шўровийлар томонидан бузуб ташланган бу қабр мустакилликдан кейин, 1994 йили қайта тикланди. Озодагина, шинамигина ушбу мажмуада улуғвор сокинлик хумкор. Бу сокинлини чашмадаги сон-саноқсиз баликларнинг, шалоплашию «Кўкгумбаз» ёки «Чилустун»да ўқиладиган Куръон овозигина бузади, холос.

Шўро даврида «Чилустун» омбор бўлган. Кейинчалик эсадон омборига айлантирилган. Колхозлардан келтирилган дон-дум шу масжид ичада сакланарди. Уша пайтларда масжиднинг ўнг томони ёрилиб кеттаган. Ушбу мукаддас жойдан мустакилликкача аёлларнинг гилам тўкиш фабрикаси

ЧАШМАДАН БОШЛАНАДИГАН ШАХАР

• Мустакиллик шарофати

сифатида ҳам фойдаланиши. Аллоҳга шукр, мана бугун у ўз мавқеини тиклади. Хозир иккиминг киши бу масжидда бемалол жумъа номозини ўқиши мумкин. Йўлакчаларни қаранг, ҳаммаймар мармар, фаворорни айтмайзими. Ободлини кўринг. Фақат мустакилликкина бу жойни мукаддас зиёратго сифатида яна ҳалиқа қайтариб берди.

Домланинг ушбу сўзлари кироатде янграйди. Баликларнинг сувни шалоплатиши бизни чашма томон етаклади. Ер оситдан сизиз чиқайтган нурдектиник (Нурота номи ҳам шу чашма билан боғлик) сувда сузиб юрган баликларни бемалол томоша килишингиз мумкин. Баликлар учун энг хавотирисиз жой бўлган ушбу чашма нафакат бу тилсиз жоноворларнинг, балки бутун Нуротанинг тириклигини, фаровонлигини таъминлайди. Чашма зиёратго дарвазасида иккига бўлинниб, шахарнинг иккимонига ийл олади. Шу тарика у саккоз ариқка айланбди Нурота халқига оби ҳаёт етиказди. Нуротанинг бирдан-бир сув манба ҳам мана шу Худо атагатабии чашма. Бугун 27 минг нафарни ташкил этган Нурота

аҳолиси неча асрлардан бери шу чашма билан тирик. Шу боис ҳам Нурота ахли бу чашмани ҳайётнинг боши деб атасади, зъозозлашади, сифинишиди. Олимларнинг аниқлашларича, унинг сувида 18 хил маъдан бор экан.

Дубулғасимон «Кўкгумбаз» масжиди Бухоро Амири Абдуллахон даврида 1582 йили курилган. Айланаси 40 метрлик якка гумбазли масжид нодир архитектура ёдгорлиги сифатида кишини лол қолдиради. Пастакини на деворларга улкан кўкгумбаз кандай ўрнатилди экан? Оғир гумбазни бу деворлар кандай қайтариб турибди? XXI асрда турбиди Аср иморати олдидаги ҳайратимизни яшира олмайзим.

Ана, «Чилустун»нинг ташки тўрт устуни. Бу масжид Абул Ҳасан Нурий ҳазратларининг мубораги номлари билан Нурота масжиди деб ҳам ортилади. Асли тобеинлардан бўлган боғодиллик бу мукаррам зот Исломни ёйиш учун келган эканлар. Аммо Нурота ёқиб колгани сабабли шу ерда яшашни ихтиёр этгандар. Сўнгра ҳалқ орасида Нур ота номи билан шуҳрат коёнган. Абул Ҳасан ҳаз-

ратлари 907 йили қабрини чашма атрофига кўйишларини васият килиб вафот киласилар. «Чилустун»га ҳам у киши даврида асос солинган экан. Кейинчалик Амир Олимхон даврида масжид кенгайтирилади ва қайта курилади.

Зиёратдан чиқаётганимизда да баиликларнинг сувни шалоплатишию «Кўкгумбаз»дан келаётган майин кироат эшилтиди. Ҳа, энди бу ерингу сукунатга бошқа ўзга овоз халакит бермайди, фақат яхши ниятилди зиёратчилаарнингни кадамлари тегади.

Дарвозадан чиқаётби Нуротанинг энди баланд жойида турганингизга яна бир бор амин бўласиз. Нурота мана шу энди баланд, мукаддас нуктадан бошланади. У поклиқдан, оби-ҳаётдан – ҳаёт чашмасидан тириклик олади. У сизни ҳам баланд бўлишига, мукаддас туййулар чашмасига чорлади. Шунда сизнинг ҳам оқиб кетгингиз келади – Одамлар томонга. Одамлар хизматига.

Акбар ЖОНУЗОҚОВ

ИХТИЁРИЙ ЖИННИ БЎЛИШ

Ичкиликбозлик – барча иллатларнинг асоси.

Абдул ФАРОЖ

Кўпгина ёвуэликларнинг сабаби май шишиаси тагида ётади.

И. ВАЗОВ

Мастлик маълум вактгача бўлса ҳам кишини тубанлаштиради, ақлдан оздирди ва бора-бора уни ҳайонга айлантиради.

Ж. РУССО

Маданиятили кишилар ҳам мастлика ўз қиёфаларини йўқотиб, инсонгарчиликдан чиқадилар.

Жюль ВЕРН

Мастлик ихтиёрий жинни бўлишдир.

СЕНЕКА

Мастлик аввал ўзга ранг берур, сўнгра безрайтирур.

СА҆ДИЙ

Маст одамга ёруғ кўча ҳам зулмат.

К. УШИНСКИЙ

Мастлик фирт ақлсизлик, у бизни истеъоддларимиздан маҳрум этади.

СОЛОН

• Бу – ҚИЗИК!

ЭНГ, ЭНГ, ЭНГ...

Дунёдаги энг баланд бўйли эркак Покистонда истикомат қўйувчи Мухаммад Алам Чанна (1954 йилда туғилган). Унинг бўйи – 2 метр 50 сантиметр.

Энг баланд бўйли аёл эса хитойлик Сан Чанг Линь. У 1964 йили туғилган. 1980 йили унинг бўйи 2 метру 40 сантиметр эди.

Энг улкан шаршара – Венесуэладаги Анжел Фоллз шаршара-сидир. Бу ерда сув 979,6 метр тик баландликдан оқиб тушади.

Энг катта фаввора – Фавворалар қирғоғи (АҚШ, Аризона штатида жойлашган. Унинг бир минутлик сув сарфи 26460 литр бўлиб, суви 170,8 метр юкорига кўтарилади.

Энг йирик дур улкан филиппин молюскаси чиганоғидан олинган бўлиб, вазни 6,4 килограммга тенг.

Энг узун жонивор Шимолий денигиз қирғоқларидаги сувдан топилган. Ушбу лентасимон чувалчангнинг узунлиги 54 метру 90 сантиметр эди.

Дастурхон тўкинлиги оила кувончи.

С. ДАВЛАТОВ
олган сурат

МУАССИС:
Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги

Бош муҳаррир:
Шодмон
ОТАБЕК

ТАҲРИР ҲАЙЯТИ:
Шомансур ОБИДҲУЈАЕВ

Шуҳрат ЖАББОР
Анатолий КУДИНОВ
Иззат АХМЕДОВ
(Бош муҳаррир
ўринбосари)

Мирўлат МИРЗО
Рустам ҚОСИМОВ
Куролбай ТЎЛЕБОЕВ
Ёкубжон ҲЎЖАМБЕРДИ

ЖАМОАТЧИЛИК
КЕНГАШИ:

Сайдмаҳмуд АКБАРОВ
Шоҳруҳ АКБАРОВ
Ортиқбой АБДУЛЛАЕВ
Мехмонкул
ИСЛОМҚУЛОВ
Тўлкин
ЛУТФУЛЛАЕВ
Бобохон ШАРИФ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000,
Тошкент-35, А. Толстой
кўчаси, 1.

ТЕЛЕФОНИМИЗ:
136-36-42, 136-35-29,
144-29-09.
Факс: 136-36-42.
ИНДЕКС: 64600
ЖУМА КУНЛАРИ
ЧИКАДИ

Таҳриятига келган кўл-ёзмалар (2 оралиқда, 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди. Мақолалардаги фикр-муҳозасалар, келтирилган факт ва ракамлар маъсүлиятни муаллифлар зиммасидадир.

Газета Ўзбекистон Республикаси
Давлат матбӯй кўмитасида
00011 рақам билан рўйхатга
олинган.

Буорта № Г-2139.
9353 нусхада чоп
этildi.
Офсет усулида
босилди.

Бичим А-3, ҳажми 1
босмабатоқ,
Газета «Шарқ» нашриёт
матбаа акциядорлик
компанииси босмаконаси
компьютерида терилди ва чоп
этildi.

«ШАРҚ» НАШРИЁТ-
МАТБАА
АКЦИЯДОРЛИК
КОМПАНИЯСИ
БОСМАХОНАСИ.

Манзили:
Тошкент шаҳри,
«Буюк Турон» кўчаси,
41-үй.

Босишига топширилди – 19.00
Босишига топшириш вақти – 18.00

1 2 3 4 5 6

ДОНОЛИК РАМЗИ

Ўрта аср Фарангистонидаги кўра, шоҳмот бу мамлакатда беш минг ийл аввал ҳам маълум бўлган экан. Шундай афсоналардан бирда ҳикоя қилинишича, кирол Равана шоҳмот йўли билан ўғли шаҳзода Рамни гўзал малика Сита тўғрисида ўйлашдан маҳрум қўлмоқчи, маликага эса ўзи ўйланмоқчи бўлган экан.

ШОҲМОТ ҲАҚИДА

Шри-Ланка афсоналарига кўра, шоҳмот бу мамлакатда беш минг ийл аввал ҳам маълум бўлган экан. Шундай афсоналардан бирда ҳикоя қилинишича, кирол Равана шоҳмот йўли билан ўғли шаҳзода Рамни гўзал малика Сита тўғрисида ўйлашдан маҳрум қўлмоқчи, маликага эса ўзи ўйланмоқчи бўлган экан.

ЖЎНАБ ҚОЛ

Денгизиларнинг хотинлари учун маҳсус газета нашр эта бошлаган Германиянинг Метьендорор шаҳри фақароси Бурунгильда Шпанбинбург ўз газетхонлари мурожаётнада шундай деб ёзди: «Узоқ денигиз сафарига кетган севилидаги ёзигизни соғинганингизда дардингизга шоҳмотдан яхширок драво тополмайсиз!»